

Verneområdestyret
Setesdal Vesthei,
Ryfylkeheiane og
Frafjordheiane

Postadresse
Postboks 504
4804 ARENDAL

Besøksadresse
Garaneset, 4230 Sand

Kontakt
Sentralbord: +47 37 01 75 00
Direkte: +47

www.svr.no

Delegert vedtak

Norsk Folkehjelp i Strand og Forsand
Mellarvegen 3
4100 JØRPELAND

Arkivsaksnr: 2021/1257-0
Saksbehandler: Alf Odden
Dato: 01.03.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for SVR - delegert utvalg	38/21	

DELEGASJONSSAK RO 17/2021

DELVIS INNVILGA SØKNAD OM DISPENSASJON TIL KJENTMANNSTURAR I FRAFJORDHEIANE LANDSKAPSVERNOMRÅDE, SANDNES KOMMUNE – NORSK FOLKEHJELP I STRAND OG FORSAND

Viser til din søknad datert 11.02.2021 og 25.02.2021 om motorferdsel i samband med kjentmannsturar i Frafjordheiane landskapsvernombåde. Forvaltningssekretariatet for Verneområdestyret for Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane har etter delegert mynde fatta det dette vedtaket 23.02.2021.

Med vennleg helsing

Alf Odden
Verneområdeforvaltar SVR

Etter våre rutinar er dette brevet godkjent og sendt utan underskrift

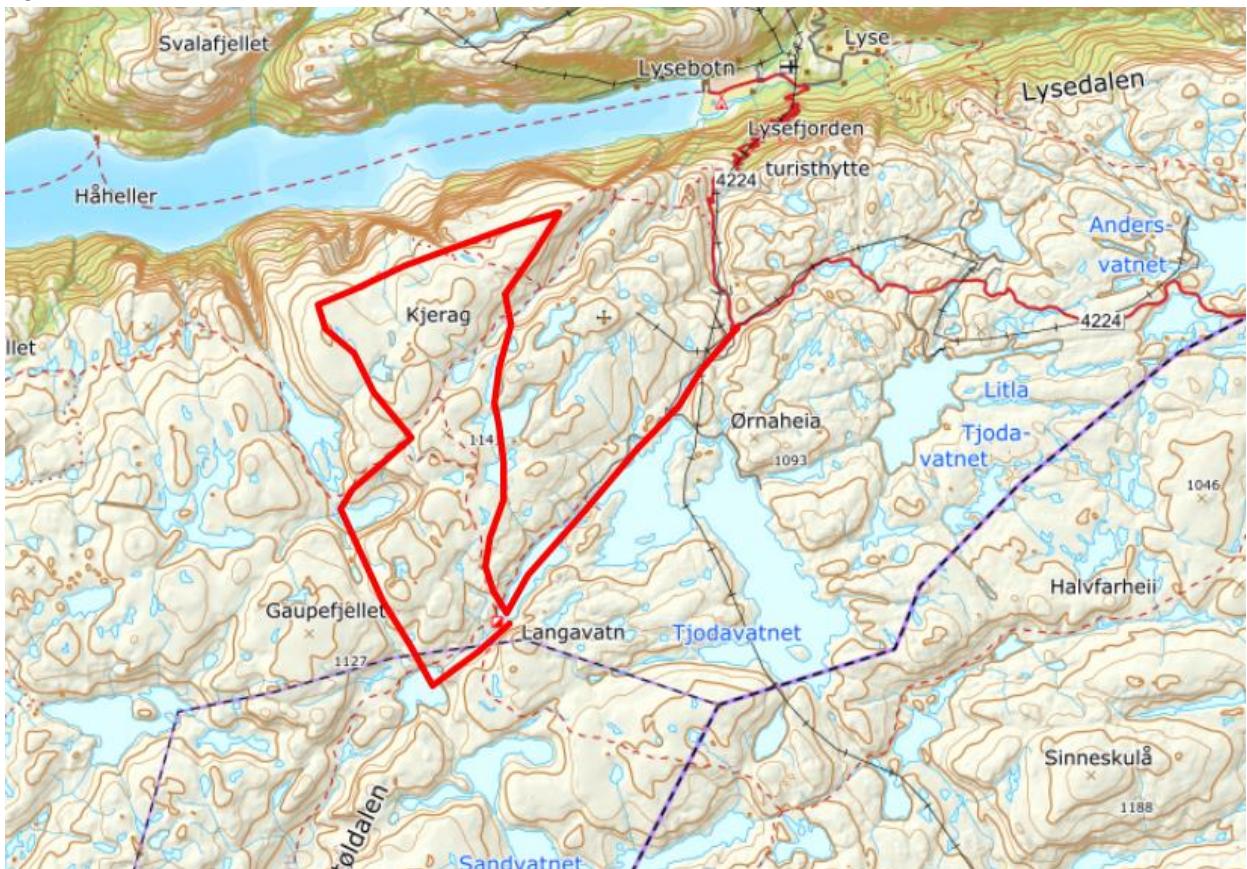
Kopi:
Sandnes kommune
Statsforvaltaren i Rogaland
Sør-Vest politidistrikt

Vedtak

I medhald av §2, §3, punkt 5.1 og §3, punkt 5.3a i Forskrift om vern av Frafjordheiane landskapsvernområde, får Norsk Folkehjelp i Strand og Forsand dispensasjon til å bruke snøskuter til kjentmannsturar etter køreruta Langavatn-Kjerag som vist på kartet i vedtaket. Dispensasjonen gjeld og tilsyn med radiosendaren på Varmekro. Desse turane skal følgje kortaste kørerute fra Lysebotn som vist på kartet i vedtaket.

Dispensasjonen gjeld for inntil to kjentmannsturar til Kjerag fram til 30.04 kvart år i perioden 2021-2024.

Dispensasjonen blir gitt med desse vilkåra:

- Øvinga skal varslast, gjennomførast og rapporterast etter retningslinjene fra Klima- og Miljødepartementet datert 15.05.2020.
- Snøskuterkjøringa under kjentmannsturane skal dokumenterast/loggførast med GPS. Logg skal sendast SVR innan 01.06 kvart år.
- Under kjentmannsturane skal alle snøskuterane som deltek køyre samla.
- For å avgrense den totale belastninga i området, skal dei ulike gruppene samarbeide og koordinere kjentmannsturane der de skal gjere seg kjent i same løype. Grupper som skal gjere seg kjent langs same trase skal, så langt det let seg gjere, gjennomføre turane samtidig.
- For å unngå konflikter med brukarane av skiløypene mellom turisthyttene skal ikkje kjentmannsturane bli gjennomførast i vinterferien eller påskeferien.
- Det skal innhentast samtykke for kjøring med snøskuter frå grunneigarane i område.
- Dispensasjonen skal være med under turane.

- Dispensasjonen kan trekkes tilbake på kort varsel dersom hensyn til viltet krever det.
- Dersom det observeres reinsdyr langs i øvingsområde skal motorferdsla avventes til faren for forstyrring ikke lenger er til stede. Det skal sendes rapport til forvalningssekretariatet med hvor og når villrein er observert.
- Om villreinen på tek i bruk Frafjordheiane vil dispensasjon bli tatt opp til ny vurdering.

I medhald av §2, §3, punkt 5.1 og §3, punkt 5.3a i Forskrift om vern av Frafjordheiane landskapsvernombord, får Norsk Folkehjelp i Strand og Forsand avslag på søknaden om å bruke snøskuter til kjentmannsturar etter køreruta Flørli-Kjerag.

Avslaget blir grunngjeve med at ruta Flørli-Kjerag ikke er kvista om vinteren, og at denne delen av søknaden såleis ikke er i samsvar med øvingsplanen fra Sør-Vest politidistrikt. Så langt forvalningssekretariatet kjenner til blir denne ruta brukt av svært få skiløparar om vinteren.

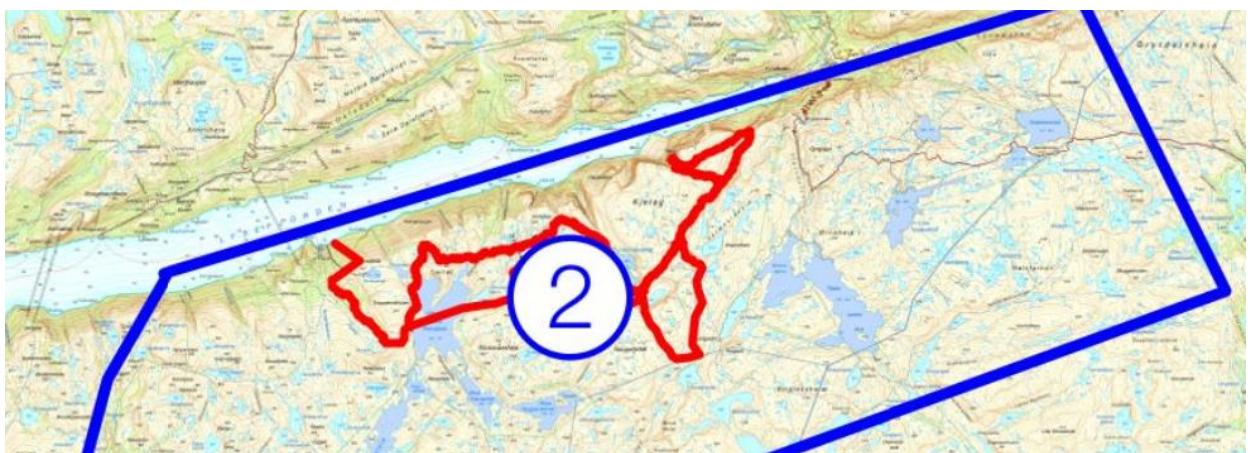
Klagerett

Vedtaket kan pålagast til Miljødirektoratet. Klaga skal sendast til verneområdestyret for vidare handsaming. Klagefristen er 3 veker fra mottak av vedtaket. Alle partar med klagerett har rett til innsyn i saksdokumenta. Skrifteleg klage skal sendast til Verneområdestyret for SVR Pb. 788 Stoa, 4809 ARENDAL. Oppgi kva for eit vedtak det vert klaga på, dei endringane klagar ynskjer og grunngjeving for klaga. Dersom det vert klaga så seint at det kan vere tvil om det er klaga i rett tid, må det opplystas når brevet kom fram.

Bakgrunn for søknaden

Viser til søknad datert 11.02.2021 og revidert søknad datert 25.02.2021. Viser og til vedtak i delegasjonssak RO 22/2016, samt vedtak i AU-sakene 14/21 og 15/21, kor liknande søknader om dispensasjon til kjentmannsturar vart handsama. Viser og til øvingsplan fra Sør-Vest politidistrikt, datert 16.01.2020.

Norsk Folkehjelp i Strand og Forsand søker om løyve til bruk av snøskuter i samband med kjentmannsturar i Frafjordheiane landskapsvernombord. Søknaden omfattar køreruter mellom Flørli og Kjerag, samt køreruter i Kjeragområdet. Kørerutene det er søkt om er vist på kartet under.

Formell bakgrunn for vurdering og vedtak

- Forskrift om vern av Frafjordheiane landskapsvernombord av 30.01.2004.
- Forvaltningsplan for verneområda i Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane, godkjent 2015.

-
- Naturmangfaldlova.
 - Plan for øvingskjøring/kjentmannskjøring i Setesdal Vesthei og Ryfylkeheiane landskapsvernområde, samt Frafjordheiane 2021-2021. Sør-Vest politidistrikt 16.12.2020.
 - Rundskrivet ”Retningslinjer om redningstjenestens bruk av snøskuter i utmark og verneområder” Klima- og miljødepartementet 15.05.2020.

Heimelsgrunnlag

Frafjordheiane landskapsvernområde og dei tilgrensande naturreservata Ørestø og Migaren vart oppretta ved Kronprinsregenten sin resolusjon 19.12.2003. Direktoratet for naturforvaltning vedtok 30.01.2004 ei mindre endring i verneforskrifta

Føremålet med opprettinga av Frafjordheiane landskapsvernområde er etter §2 mellom anna:

- å ta vare på eit representativt, særprega og vakkert landskap, med bratte fjord- og dalsider via lågheiar opp til glattskurt høgfjell.
- å ta vare på vatn og vassdrag, viktige leveområde for eit særmerkt plante- og dyreliv, geologiske landskapsformer, samt beite- og stølslandskap med automatisk freda og nyare tids kulturminne.

Vidare heter det at *"Allmenta skal ha høve til naturoppleving gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med litra grad av teknisk tilrettelegging"*.

Motorisert ferdsel i verneområdet blir regulert av verneforskrifta §3, punkt 5.1. Her heter det at motorferdsel er forbode på land og i vatn. I §3, punkt 5.3, bokstav a. heter det vidare at forvaltningsstyresmakta kan etter søknad gje løyve til bruk av båt med motor, motorkøyretøy på frosen eller snødekt mark, eller luftfartøy i samband med øvingsverksemd.

Motorferdsla det er søkt om kjem etter vårt syn inn under §3 punkt 5.1 og krev derfor dispensasjon for å kunne gjennomførast, jamfør §3, punkt 5.3.bokstav a.

I Forvaltningsplan for SVR går det fram av forvaltningsmåla om motorferdsel på side 32 at:
«*Motorferdsel i verneområda skal avgrensast til det som er strengt nødvendig, og haldast på eit nivå som ikkje er til skade for naturmangfaldet, eller er til ulempe for andre brukargrupper*».

Verneområdestyret for Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane har forvaltningsmynde for Frafjordheiane landskapsvernområde. Arbeidsutvalet har i AU sak 11/2013, delegert avgjerdemynde for dispensasjonssøknadar om ferdsla etter verneføreskriftene til verneområdeforvaltarane. Det visast og til fullmakter til å gjere delegerte vedtak i søknader om kjentmannsturar frå AU-møte 15.02.2021.

Vurdering

Naturmangfaldlova

Etter § 7 i Naturmangfaldlova skal dei miljørettslege prinsippa i §§ 8 til 12 leggast til grunn som retningslinjer ved utøving av offentleg myndighet. Forvaltningsmyndigheita må ved alle tiltak som vedkjem naturmangfaldet, vurdere søknadane etter desse paragrafane.

Naturmangfaldlova

Etter § 7 i Naturmangfaldlova skal dei miljørettslege prinsippa i §8 til 12 leggast til grunn som retningslinjer ved utøving av offentleg myndigkeit. Forvaltingsmyndigheita må ved alle tiltak som vedkjem naturmangfaldet, vurdere søknadane etter desse paragrafane.

Innverknad på verneverdiar og verneføremål

Denne delen av Frafjordheiane har i liten grad brukt av villreinen dei siste 25 åra. Dette blir og stadfesta av resultata frå NINA sitt GPS-merkeprosjekt (NINA rapport 694/2011). Her er det dokumentert at ingen av dei ni simlene som har nytta sørrområde har vore i Frafjordheiane den tida dei hadde sendar (2006-2010). Heller ikkje nyare GPS data frå www.dyreposisjoner.no (2011-2019) har registrert plott frå området. Ein mogleg årsak til dette er at Frafjordheiane tradisjonelt vore eit bukkeområde og at GPS registreringane i liten omfattar grad bukkar. Våren 2020 vart det observert spor etter mindre villreinflokkar ved Simleknuten og Venekvæv, rett aust for grensa til Frafjordheiane.

I Norsk Villreinsenters rapport Kartlegging av villreinens arealbruk i Setesdal Vesthei - Ryfylkeheiene og Setesdal Austhei (NVS rapport 6/2010) er det registrert eit trekkveg vest for Langavatn, ein på Strålaus og ein ved Sandvatn. Det er og registrert trekkvegar litt lenger aust ved Halvfartjødn, Dægevassbu og Heimre Dyrgråhei. Motorferdsla det er søkt om vil komme i kontakt med villreintrekket ved Langvatn. Kunnskap om naturmangfaldet i området baserer seg og på Miljødirektoratet sin naturdatabase med innsyn til sensitiv informasjon (www.naturbase.no) og tilsvarende informasjon i Temakart Rogaland. Så langt forvalningsstyresmakta kjenner til etter søk i Naturbase, er det ikkje registrert informasjon om prioriterte arter, trua eller nær trua arter på Norsk rødliste for arter 2015 eller andre verdifulle arter. Det er heller ikkje registrert informasjon om utvalde naturtypar, trua eller nær trua naturtypar på Norsk rødliste for naturtypar 2011 eller andre verdifulle nær trua naturtypar. Det er heller ikkje komme fram andre opplysningar som tyder på at det finns slike arter og/eller naturtypar i det aktuelle området. Det må likevel på peikast at andre rovfuglartar som Kongeørn, fjellvåk og tårnfalk hekkar i dei aktuelle delane av Frafjordheiane.

Kunnskap om kulturminne i området baserer seg på Riksantikvaren sin kulturminnebase (www.askeladden.no). Her er det ikkje registrert kulturminne i nærliken som kan ta skade av motorferdsla det er søkt om.

Kunnskapsgrunnlaget (§8) som ligg føre for å vurdere dei omsøkte tiltaka si innverknad på verneverdiar og verneføremål, må derfor vurderast som tilstrekkeleg til at forvalningsstyresmakta kan fatte vedtak i saka. §9 om "Føre var prinsippet" vil og bli tillagt vekt i dei følgjande vurderingane.

§10 tek føre seg den samla belastninga av økosystemet i området. Det er berre driftehytte i denne delen verneområdet, men det er to turisthytter kor den eine har ein del vinterbruk. Det er lite motorferdsle i område frå før, og denne er i hovudsak knytt til transport av ved og proviant og kvisting av skiløyper til turisthytta Langavatn. I tillegg kjem kjentmannsturane til redningsgruppene som opererer i område ved Langavatn og Kjerag. Ei oppteljing viser om lag 15 årlege snøskutertransportar i denne delen av Frafjordheiane. Det er og ein del skiløparar som nytta Langavatn og tilhøyrande løpenett i vintersesongen. Kvar vinter er det registrert om lag 150 overnattingar på Langavatn.

Motorferdsla det er søkt om har eit slikt omfang at den ikkje vil medføre ein særleg auka i bruken av snøskuter i landskapsvernombordet. Sjølv om motorferdsla ikkje er avgrensa til kvista løypene i område vil, køyrerutene det er søkt om, truleg ikkje vil medføre auka forstyrring av sårbare hekkelokalitetar for rovfugl.

Frafjordheiane har vært utan villrein de siste 25 årene. Tidlegare har dette vore eit vinterbeiteområde, som har hatt særleg stor bruk i år med vanskelege beiteforhold lengre aust. Våren 2020 vart det på nytt observert to mindre villreinflokkar nær Frafjordheiane. I tråd med villreinens syklike områdebruk kan dette være ein indikasjon på at villreinen på nytt vil ta i bruk Frafjordheiane til vinterbeite. I en etableringsfase vil det være særleg viktig at villreinen ikkje møter omfattande forstyrningar i dette området. Villreinen har behov for ro på vinterbeite, og er avhengig av at det er mogleg å kunne trekke ut i vinterbeiteområda. Talet på årlege kjentmannsturar det er søkt om vil ikkje medfører ein merkbar auke i motorferdsela i område, og gjer at den samla belastninga på naturmangfaldet i området ikkje aukar i særleg grad. Likevel er det sett vilkår om at dispensasjonen kan trekkast tilbake på kort varsel dersom villreinen skulle komme tilbake.

§12 omhandlar miljøforsvarleg teknikkar, driftsmetodar og lokalisering. Stavanger Røde Kors Hjelpekorps har ei viktig rolle i beredskapen i område. Forvalningsstyresmakta har forståing for at dei har behov for å bli kjente i område, og at noko av øvingsverksemda må gjennomførast i verneområde. Ein ønskjer og å bidra til at slike øvingar kan gjennomførast utan at det kjem i konflikt med verneføremål og verneverdiar. Det er Politiet som sett rammene for kjentmannsturane i verneområda gjennom sin øvingsplan, og på bakgrunn av føringane i rundskrivet frå departementet. I denne øvingsplanen skal det være gjort ei avvegning mellom dei beredsskapsmessige behova, og behova for å ta vare på verneverdiene i verneområda.

§11 legg til grunn at eventuelle kostnader ved miljøforringing skal bærast av tiltakshavar. Tiltakshavar er fullt og heilt ansvarleg for ei miljømessig god løysing.

Konklusjon

Motorferdsla det er søkt om vil i liten grad ha ein negativ innverknad på verneverdiene i Frafjordheiane landskapsvernombord. Vilkåra som er sett vil redusere dei negative verknadene og dempe konfliktar med verneføremålet. Kjentmannsturane må og sjås på som eit viktig tiltak for å sikre ein god beredskap og godt førebudde redningsmannskap.

Det kan derfor gis dispensasjon til kjentmannsturane i Kjeragområdet, kor det er ein del turistar på vinteren og andre redningsgrupper og har fått dispensasjon. Områda mellom Flørli og Kjerag har svært lite motorferdsel og ferdsel på ski frå før, å gje ein slik dispensasjon vil derfor ikkje være i tråd med Politiets øvingsplan som legg rammene for kjentmannsturane i område.